TTS Työtehoseura

17.3. 2017

Asia: Lausuntopyyntö

**Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda 2030:sta – teemana kotouttaminen, kotouttamismalli ja sen kustannukset**

TTS Työtehoseura ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa selonteosta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

**Yleistä:** Selonteossa esitetään toiminnan painopisteet, hiilineutraali ja resurssiviisas Suomi sekä yhdenvertainen, tasa-arvoinen ja osaava Suomi laajasti ja korostetaan niiden vahvaa keskinäisriippuvuutta. Selonteon tärkeä huomio on, että kestävä, vahva ja kaikkia hyödyttävä talous on edellä mainittujen painopisteiden saavuttamisen edellytys. TTS Työtehoseura korostaa, että uusien työpaikkojen syntymisen varmistamiseksi edelleen tuettaisiin vahvasti yrittäjyyttä ja yritystoimintaa vähentämällä byrokratiaa ja keventämällä sääntelyä. Lisäksi yrittäjyysosaamisen kehittäminen on tärkeää, jotta työpaikkoja synnyttäviä yrityksiä syntyisi yhä lisää. Tämä tukisi myös maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä.

**Kohdat 2.2 ja 2.7:** Hallituksen eräänä kärkihankkeena toteutetaan ammatillisen koulutuksen lainsäädännön ja rahoituksen kokonaisuudistus. Hyvää uudistuksessa on se, että siinä yhdistetään nuorten perustutkintokoulutus ja ammatillinen aikuiskoulutus yhdeksi eheäksi kokonaisuudeksi. Lakimuutoksen tavoitteena on ollut purkaa yksityiskohtaista säätelyä. Käytettävissä olevan lakiluonnoksen perusteella on todettava, että lakiehdotus jää puolitiehen ja osin siinä jopa rakennetaan uutta säätelyä, joka estää uusien innovaatioiden toteuttamisen mm. kotouttamiskoulutuksen ja työvoimakoulutuksen osalta. Ammatillisen koulutuksen reformin lähtökohtana on ollut asiakaslähtöinen ja joustava ammatillinen

koulutus. Lakiesitys ei tue tätä tavoitetta riittävästi, vaan osin jopa lisää turhaa hallinnollista ohjausta asiakaslähtöisen koulutuksen toteuttamisessa. Tämä koskee erityisesti maahanmuuttajakoulutusta ja työvoimakoulutusta, koska niiden toteuttamisessa tulisi olla mahdollisimman joustavia ja reagoida nopeasti elinkeinoelämän tarpeisiin, jotta henkilöt työllistyisivät mahdollisimman tehokkaasti. Lakiehdotuksesta tulisikin purkaa sekä ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen sekä työvoimakoulutuksen toteuttamista koskeva turha hallinnollinen ohjaus. Nimenomaan työvoimakoulutuksen osalta hallinnollinen säätely on jopa lisääntymässä, ja se ei tue selonteon tavoitteita tukea yritysten kasvua ja kehittymistä rakennemuutoksessa. Erityisesti työvoimakoulutuksella tuetaan yritysten uuden työvoiman rekrytointia ja henkilöstön osaamisen kehittämistä. Samaan aikaan tapahtunut ammatillisen koulutuksen rahoituksen todella suuri leikkaus on heikentänyt osaltaan joustavan koulutuksen toteuttamismahdollisuuksia.

**Kohta 2.4:** Selonteossa kiinnitetään huomiota maahanmuuttajien kotouttamisen nopeuttamiseen ja työelämän tehokkaaseen hyödyntämiseen kotouttamisessa. Tällä hetkellä kotouttamisen polku on ajallisesti liian pitkä. TTS Työtehoseura esittää, että erillinen kotouttamiskoulutus yhdistettäisiin maahanmuuttajan ammatillisen koulutuksen kanssa. Tämän avulla maahanmuuttaja pystyisi nykyistä huomattavasti nopeammin siirtymään työelämään ja integroisi maahanmuuttajat tehokkaasti työelämän kautta yhteiskuntaan. TTS Työtehoseuralla on jo toteutettu kokeiluja tällä tavoin toteutettavasta maahanmuuttajakoulutuksesta. Koulutuskokeilu on kohdistettu työttömille ja työttömyysuhan alaisille yli 23 vuotiaille maahanmuuttajille. Suomen kielen opetus integroitiin koko opetuksen ajan ammatillisiin opintoihin. Opiskelijoille on myös varattu mahdollisuus (esim. taukojen aikana tai iltaisin) harjoitella itsenäisesti hankalia termejä verkkomateriaalin avulla. Koulutuksen toteutuksessa mukana olevat yritykset vastaavat n. 40 % koulutuksesta. Työpaikalla tapahtuvan oppimisen osalta koulutusvastuu on maahanmuuttajataustaisilla työpaikkakouluttajilla, jotka ovat erityisesti tätä tehtävää varten perehdytetyt. Kokeilun tulokset ovat lupaavia.

Juha Ojala

toimitusjohtaja

TTS Työtehoseura